

Protokoll fört vid pleniföredragning

Social- och miljöavdelningen

Miljöbyrån, S4

Närvarande

VT - HJ - TE - AH-J - AH - FK - AR - CW

Frånvarande

Justerat

Omedelbart

Ordförande

Lantråd

Veronica Thörnroos

Föredragande

Minister

Alfons Röblom

Protokollförelse

Byråchef

Helena Blomqvist

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 3

Undantag för att ta bevattningsvatten under lägsta nivå i Storträsk.

ÅLR 2020/6154

107 S4

Förslaget godkändes efter omröstning enligt omröstningsprotokoll 1, bilaga 2, S420P03.

Bakgrund

Den 10 augusti 2020 inkom en skrivelse till landskapsregeringen från bevattningssammanslutningen i Storträsk. I skrivelsen beskrivs läget i Storträsket där vattennivån sjunkit till -13 cm vilket betyder att det enligt miljötillstånd ÅMH-Pn 21/10 endast finns två cm kvar att använda för bevattning. Bevattningssammanslutningen yrkar på att undantag skall beviljas för att ta ut vatten under lägsta nivå, dvs. att uttag av bevattningsvatten tillåts även om nivån -15 cm underskrids. Det beräknade behovet är ca 8000 kubikmeter vilket motsvarar en teoretisk sänkning på ca 1,3 cm. Ett bevattningsstopp skulle enligt skrivelsen innebära ödesdigra ekonomiska konsekvenser för sammanslutningens delägare. Den 20 augusti låg nivån på -17,5 cm och Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet hade meddelat bevattningsstopp.

Storträsket är en grund vassrik sjö med ett rikt fågelliv. Sjön är ca 60 ha stor (ca 50 ha vassfri) och har ett nederbördsområde på ca 1510 ha. 2018 var en exceptionellt torr sommar vilket gjorde att vattennivåerna i de flesta vattentäkter på Åland var på eller nära kritiska nivåer. Landskapsregeringen gjorde då efter en omfattande handläggning ett extraordinärt beslut att genom en förordningsändring tillåta bevattning 2018 tills vattennivån i Storträsk var 20 cm under tröskelnivån så att högst 1cm sänkning av vattennivån fick bero på bevattning då vattennivån låg mellan 15 och 20 cm under tröskelnivån. Detta motsvarade ca 6000 kubikmeter.

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att utfärda förordningen och publicera den i ÅFS enligt **bilaga 1, S420P03**.

Motivering

Vid de diskussioner som fördes i samband med beslutet av ändring (2018/39) av vattenförordningen (2010:93) för landskapet Åland, 1 kap. § 3a 3 mom. meddelande landskapsregeringen till vattensammanslutningen att det finns behov av en långsiktig / kompletterande lösning på troliga kommande tidpunkter med vattenbrist.

De yttre omständigheterna tycks inte varit lika exceptionella i år vad det gäller temperatur och nederbörd vilket också bekräftas av att grundvattennivån inte är lika låg som 2018. Inte heller nivåerna i Ålands Vatten Ab:s dricksvattentäkter är på samma låga nivåer som 2018.

Detta till trots har vattennivån i Storträsk åter igen sjunkit snabbt. Någon förändring verkar ha skett i sjön då vattennivåerna enligt uppgift de senaste åren sjunkit snabbare än förut och sålunda verkar vara känsligare för uttag av vatten. Detta trots att man inte varit i närheten av den mängd som det totalt enligt miljö tillstånd skulle kunna tas ut efter att vattnet sjunkit till tröskelnivån. Till och med 11 augusti 2020 hade bevattningssammanslutningen använt 12500 kubikmeter till bevattning vilket motsvarar en teoretisk sänkning på ca 2,1 cm. Miljö tillstånden gällande uttag av bevattningsvatten från Storträsket gäller tillsvidare med krav på ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor senast den 31 december 2020.

Bevattningssammanslutningen uppmanas samtidigt att snaraste påbörja arbetet med att finna alternativa lösningar för bevattningen då risken är uppenbar att liknande situationer framöver kommer att inträffa.

Från landskapsregeringens sida har möjligheterna till stöd för investeringar för bevattning utökats efter torkan 2018.

Landskapsregeringen gör sammantaget en helhetsbedömning utifrån ekonomi, sysselsättning och sociala aspekter att en förordningsändring för ökat vattenuttag från Storträsk är motiverad.

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2020

Nr 84

Nr

LANDSKAPSFÖRORDNING om ändring av vattenförordningen för landskapet Åland

Utfärdad i Mariehamn den 25 augusti 2020

Med stöd av 12 kap. 1a § vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, sådan den lyder i landskapslagen 2008/125, **ändras** 1 kap. 3a § vattenförordningen (2010:93) för landskapet Åland, sådan den lyder i landskapsförordningen 2018/34 och 2018/39 som följer:

3a §

Lägsta vattennivån för uttag av bevattningsvatten

Lägsta uttagsnivån för bevattningsvatten år 2020 är enligt följande:

- Storträsk - 20 cm från tröskelnivån, dock får uttaget av bevattningsvatten vara högst 1,0 cm då vattennivån är under - 15 cm.

Denna förordning träder i kraft den 28 augusti 2020.

Mariehamn den 25 augusti 2020

lantråd

föredragande minister

OMRÖSTNINGSPROTOKOLL

Datum: 25.8.2020
Avdelning/byrå: Social- och miljöavdelningen / miljöbyrå, S4
Föredragningslista: S420P03
Ärende nr: 3
Diariernr: ÅLR 2020/6154

Omröstning nr: 1

Ja: Minister Alfons Röbloms förslag att en förordningsändring för ökat uttag inte skulle göras.

Nej: Minister Fredrik Karlströms, understödd av minister Annette Holmberg-Jansson, föreslag att landskapsregeringen ska utfärda förordningen.

Avgivna röster:	Ja	Nej
TE		X
AH-J		X
AH		X
FK		X
AR	X	
CW		X
HJ		X
VT		X
Totalt	1	7